

**Geschichte der geistlichen Stiftungen, der adlichen
Familien, so wie der Städte und Burgen der Mark
Brandenburg**

[Urkunden-Sammlung für die Orts- und spezielle Landesgeschichte]

Riedel, Adolph Friedrich

Berlin, 1861

CCXXXIX. Johann, Probst zu Gramzow, verurtheilt als Commissar des
Coneils zu Basel den Eggehard Schröder, welcher in seiner Streitsache mit
dem Rathe zu Prenzlau an die päpstliche Curie appellirt ...

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55721](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55721)

Ingefegle wtliken laten hangen an deszen open brief, die geschreuen yls na Christi vnfers lieben Herren Gebort virteinhundert, darna in dem fouen vnd druttigsten Jhare, am Dage Sunte Briceius, des heiligen Bichtigers.

Aus einem Socialbuche.

CCXXXIX. Johann, Probst zu Gramzow, verurtheilt als Commissar des Concils zu Basel den Egghard Schröder, welcher in seiner Streitsache mit dem Rathe zu Prenzlau an die päpßliche Curie appellirt hat, in die Kosten des Prozeßes, am 9. März 1439.

Johannes, Dei gracia prepositus monasterii Gramzoviensis ordinis premonstratensium, Caminensis Dyocefeos, Judex ad infra-scripta a sacrosancta generalj Synodo Basiliensi in spiritu sancto legitime congregata vniuersalem ecclesiam representante vna cum nostro in hac parte Collega cum illa clausula, quatenus vos uel alter vestrum specialiter deputatus, vniuersis et singulis abbatibus, prioribus, prepositis, Decanis, Archidiaconis, Canonicis tam Cathedralium, quam collegiarum et Parochialium ecclesiarum rectoribus vel loca erudem tenentibus ceterisque dominis presbiteris curatis et non curatis, Clericis, Tabellionibus et notariis publicis quibuscunque per civitatem et Dioecesin caminensem ac alias vbilibet constitutus presentibus requisitis, In domino salutem et mandatis nostris ymmo uerius dicte sacrosancte Synodi generalis Basiliensis firmiter obedire. Litteras iam dicte sacrosancte synodi generalis Basiliensis sanas, integras, non viciatas, sed omni prorsus vicio carentes, more solito bullatas, nos cum ea, qua decuit, reuerencia noviter recepisse huiusmodi sub tenore:

Sacrosancta generalis synodus Basiliensis in spiritu sancto legitime congregata, vniuersalem ecclesiam representans Dilectis ecclesie filiis monasterii Gramzoviensis per prepositum soliti gubernari et ecclesie beate Marie Stettinensis, Caminensis Dyocefeos preposito, Salutem et omnipotentis Dei benedictionem.

Congruum censemus et debitum vt ea, que contra formam Decretorum nostrorum et in eorum preiudicium facta censentur, ne per illa aliqui in iure suo ledantur, ad statum debitum reducantur. Exhibita siquidem nobis pro parte dilectorum ecclesie filiorum Jacobi Czabelstorp, Sculteti, Johannis angermünde, Nicolai Coppen, Stentzeke Stoyuen, Conradi Goritze, consulum, Nicolai conradi alias cordes, Iuderi in den Haken cum filio ac Thome cabulitz, opidanorum opidi Premslaw, Caminensis Dyocefeos, peticio continebat, quod olim pro parte dilecti ecclesie filii Egghardi Schröder, Layci dicte Dyocefeos, Domino Eugenio, Pape quarto, post eius suspensionem ab administratione papatus per nos factam ac eciam postquam nos per Decretum nostrum omnes et singulas causas, tunc in curia ipsius Eugenii pape indecisas pendentes, ad nos advocantes et quasuis alias de cetero tractari non debere statueramus et decreueramus, falso suggesto, quod Scultetus, Consules et Opidani predicti eundem Egghardum nonnullis bonis mobilibus et immobilibus, que ad se spectare asserbat, de facto spoliauerant ac ipsum a dicto opido expulerant et sibi nonnullas alias violencias et iniurias irrogauerant, quodque

ipse super hijs contra eosdem Scultetum, Consules et opidanos, propter eorum potenciam consequi non posset in partibus illis iusticie complementum, Idem Eugenius Papa ad falsam suggestionem huiusmodi causam et causas, quas idem Egghardus contra prefatos Scultetum, Consules et opidanos super premissis et eorum occasione mouere proponebat, Dilecto ecclesie filio Petro martini, Decaneis rubeis capellano suo et causarum pallacii apostolici auditori, audiendas commisit et sine debito terminandas nulliter et defacto ipseque auditor in causa huiusmodi citacionem ad partes eciam per edictum publicum exequendam ad instanciam dicti layci dicitur decreuisse similiter de facto in Decretorum vilipendium ac Sculteti, Consulium et opidanorum huiusmodi preiudicium et iacturam. Quare pro parte eorundem Sculteti, Consulium et opidanorum fuit nobis humiliter supplicatum, vt providere eis in premissis oportune dignemur. Nos igitur attendentes, quod si est ita, premissa viribus non subsistant, Discrecioni vestre per hec scripta mandamus, quatenus vos vel alter vestrum, vocatis, qui fuerint euocandi, omnia et singula contra prefatum Scultetum, consules et opidanos pro parte dicti layci, per dictum auditorem aut quosuis alios auctoritate dicti Eugenii pape post suspensionem huiusmodi, quomodolibet facta et attemptata inveneritis et que fient et attemptabuntur in futurum, sicuti de facto processerunt et procedant, auctoritate nostra denunciatis fore nulla eaque cassatis et annullatis, prout secundum eadem decreta nostra et de iure fuerit faciendum. Datum Basilee, quarto nonas nouembris, Anno a natiuitate Domini M^o. CCCC^o. XXX°. VIII°.

Harum igitur auctoritate literarum ad instanciam prouidorum virorum Johannis angermunde, proconsulis, Nicolai Coppen, Stenzeke stoyuen, Conradi goritz, consulium, Jacobi Czabellstorp, Sculteti, Nicolai cordes, luderi in den Haken et eius filii ac Thome Cabufitz, opidanorum opidi Premslow, Caminenfis Dyocefeos, principalium, in dictis literis principaliter nominatorum, quendam Egghardum Schröder, laycum dicte Caminenfis Dyocefeos ex aduerso principalem in ipsis literis specialiter nominatum, aut suum legitimum Procuratorum apud acta dimissum, ad certum peremptorie terminum ad nostram fecimus citari presenciam ad dicendum uel opponendum contra huiusmodi commissionem nobis factam, siue literas sacrosancti Consilii Basiliensis antedicti verbo uel in scriptis, si quid dicere uel opponere vellet et alias venerabilis viri Domini Martini, Decaneis rubeis asserti auditoris causarum Domini nostri, Domini Eugenii, Pape quarti, citacionem cum omnibus inde secutis ac secuturis, cassari, annullari siue cassam, nullam et irritam declarari videndum et audiendum et alias procedi in Causa huiusmodi, prout ordo iuris dictauerit et rationis. Qui Egghardus in termino sibi per nos prefixo, nec per se aut aliquem legitimum procuratorem comparere curauit, vnde procuratore eorundem proconsulis, consulium, Sculteti et opidanorum in Premslow, instante et ipse Egghardi contumaciam accusante atque in ipse contumaciam in causa huiusmodi, prout ordo iuris et rationis expostularet, procedi petente, Nos attendentes, quod iusta petentibus non est denegandus assensus, eundem Egghardum Schroder reputauimus contumacem et in ipse contumaciam in huiusmodi causa procedendum fore decreuimus, iuris ordine semper obseruato, Seruatis terminis et dilacionibus de iure seruandis ipsoque Egghardo Schroder ad singulos terminos seruandos, de iure peremptorie citato et non comparente contumacie accusato et reputato, Tandem ad audiendum et videndum ferri sentenciam diffinitiuam peremptorie citatus, procuratore prenominatarum partium in huiusmodi termino comparente et ipse Egghardi non comparentis contumaciam iterum accusante et in ipse contumaciam sentenciam diffinitiuam ferri petente, Nos Johannes, prepositus antedictus, iustis huiusmodi petitionibus acquiescendo pro tribunali sedentes et solum Deum pre oculis habentes

eundem Egghardum reputauimus contumacem, Et uis, rinatis, inspectis et diligenter examinatis articulis et probacionibus coram nobis iudicialiter productis huiusmodi quoque cause meritis communicatoque iuris peritorum consilio diffinitue pronunciauimus et decreuimus, predictum Dominum nostrum, Dominum Eugenium, papam quartum, a sacrosancta generali synodo basilienfi suspensum fore et stante eius suspensione, quendam venerabilem virum Dominum Petrum martini, Decaneis rubeis iudicem cuidam egghardo Schroder layco dedisse, a quo idem egghardus sibi citacionem, contra prenomatos Johannem angermunde, proconsulem, Nicolaum coppen, Stentzeke Stoyuen, Conradum goritz, Consules, Jacobum Czabelftorp, Scultetum, Nicolaum Curdes, Iuderum in den Haken et filium eius et Thomam Cabufitz, opidanos in Premslow ad partes in forma edicti discerni obtinuit et dicitur obtinuisse, Dictum igitur in forma edicti processum ab ipso egghardo Schroder a prenomato Petro martini, Decaneis rubeis, contra prenomatos proconsulem, consules, Scultetum et opidanos in Premslow, eo modo impetratum vna cum alijs impetratis et adhuc impetrandis sentencionando in scriptis cassauimus, irritauimus et annullauimus ac cassum, irritum et nullum fore pronunciauimus et presentibus in hijs scriptis cassamus, irritamus et annullamus ac cassum irritum et nullum declaramus eundemque egghardum Schroder, in litis expensas ob indebitam vexacionem factas nichilominus condempnauimus et presentibus condempnamus, taxationem vero earundem nobis referuando. Rursus uero ad instanciam procuratoris parcium sepe nominatarum eundem Egghardum Schroder ad nostram fecimus peremptorie citari presenciam, ad audiendum et videndum per nos taxari expensas, in huiusmodi causa per partes prenomatas legitime factas, in quo termino procurator parcium iam dictarum comparuit, iterumque eundem Egghardum Schroder non comparentem contumacem reputari et in eius contumaciam expensas huiusmodi taxari peccit et rogauit. Nos vero huiusmodi petitionibus utpote iustis acquiescentes eundem Egghardum iterato reputamus contumacem et in eius contumaciam procuratore parcium sepe dictarum se pronum ad prestandum iuramentum in animas constituencium ipsius constituyente, expensas, coram nobis computatas et in scriptis oblatas in huiusmodi causa et non alias fecisse, matura super hac deliberacione prehabita, huiusmodi expensas, ad triginta florenos reneses boni valoris et iusti ponderis taxauimus et presentibus taxamus, in quibus eundem egghardum Schroder ad exsoluendum effectiue ipsis partibus antedictis aut earum procuratori, infra hinc et proximum instans festum palmarum condempnauimus et presentibus condempnamus. Post harum igitur taxationem et contemphacionem expensarum per procuratorem parcium prenomatarum nobis exstat humiliter supplicatum, ut sibi processus necessarios tam contra exsecutores dictorum processuum per ipsum egghardum a sepe dicto Domino petro martini, Decaneis rubeis, impetratorum et impetrandorum, quam contra eundem egghardum Schroder ob solucionem dictarum expensarum taxatarum fiendam discernere dingnaremur. Nos vero volentes unicuique iusticiam ministrare ac tenemur processus ad premissa necessarios sibi decreuimus. Vobis igitur omnibus et singulis Dominis supradictis in virtute sancte obediencie et nichilominus sub excommunicationis sentencie pena, quam in quemlibet vestrum presentibus nostris ymmo uerius sacrosancte generalis Synodus basilienfis mandatis non parentem trium dierum spacio pro terna et canonica monicione premissa ferimus Dei nomine presentibus in hijs scriptis districte precipiendo mandamus, quatenus mox uis presentibus ab exsecucione et denunciacione processuum et mandatorum ab eidem egghardo Schroder a venerabili viro Domino petro martini, Decaneis rubeis, impetratorum et adhuc impetrandorum, contra partes prenomatas penitus et omnino cessetis et cessare faciatis et exsecutos per nos cassatos

irritatos et annullatos publice coram plebe denunciatis pena sub premissa. Monendo cum hoc eundem egghardum Schroder publice de ambone fideli coram plebe, quem et nos presentibus sic monemus salubriter et requirimus, vt infra hinc et proximum instans festum palmarum, quem terminum sibi pro terna et canonica monicione presentibus assignamus, sepedictis proconsulj, consulibus, sculteto et opidanis in premissis, aut eorum procuratori, prenomatos triginta florenos renenses boni valoris et iusti ponderis realiter et cum effectu exfoluat, alioquin dicto termino canonicè monicionis elapso eundem egghardum Schroder ex tunc vt ex nunc et e contra excommunicamus dei nomine presentibus in hijs scriptis, Quem et vos ex tunc singulis diebus dominicis et festiuis uestris in ecclesijs publice de ambone, fideli coram plebe, excommunicatum denunciatis, aut denunciari faciatis. Si uero quod absit, idem egghardus huiusmodi nostram excommunicationis sententiam ad triginta dies animo indurato sustinuerit et sustinere non formidauerit, ex tunc dictis triginta diebus elapsis, quos sibi pro terna et canonica monicione presentibus assignamus, eundem egghardum, pulsatis campanis, accensis candelis et reextinctis et in signum malediccionis in terram proiectis, excommunicatum et aggrauatum publice de ambone fideli coram plebe singulis diebus dominicis et festiuis denunciatis aut denunciari faciatis. Monentes cum hoc omnes et singulos Christi fideles, vtriusque sexus, cuiuscunque gradus, status aut dignitatis fuerint, quos et nos presentibus sic monemus salubriter et requirimus, vt infra duodecim dies nostre ac vestre monicioni proximos, quos eis et cuilibet eorum pro terna et canonica monicione presentibus assignamus, a participatione et communione predicti egghardi penitus desistant, nec ei edendo, bibendo, loquendo, emendo, vendendo, eundo, stando, sedendo, hospitando, sal, aquam uel ignem ministrando, aut alio alio humano solacio preterquam in casibus a iure permissis, participare presumant. Alioquin contra omnes et singulos sibi temere participantes prout arcus potuerimus, via iuris procedemus. Si autem, quod Deus auertat, huiusmodi excommunicationis nostram et aggrauacionis sententiam ad modum aspide surde aures suas obdurantis induratus sustinuerit, ad triginta dies, dictos triginta dies immediate sequentes, quos sibi pro terna et canonica monicione presentibus assignamus, extunc ne sua pertinacia transeat impunita et ab alijs Christi fidelibus exemplificetur, vbi dictus egghardus visus fuerit, moram traxerit et quamdiu ibi fuerit et per tres dies, post eius abinde recessum, penitus cessetis a diuinis et cessari faciatis. Quam cessationem diuinorum ferimus dei nomine, presentibus in hijs scriptis, Non cessantibus ab hijs, donec aliud a nobis habueritis in mandatis. Datum Gramzow, anno domini Millesimo CCCC°. XXXIX°. Mensis Marcij, die nona, presentibus honorabilibus et religiosis viris domino hinrico sterneberch, Cellerario nostri monasterij, henningho phoneke, prefecto in frederikesdorp, Nicolao becker et Johanne reppin, testibus Caminensis dyoceleos, ad premissa vocatis, specialiter et rogatis.

In horum omnium et singulorum fidem et testimonium presentes nostras literas anno Domini, vt supra, mense marcii, die nona, Indiccione secunda, Pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri, domini Eugenij, diuina prouidencia pape quarti, anno eius octauo, hora vespere uel quali in estuario nostro coram testibus prenomatis decretas per notarios publicos subscriptos, subscribi et publicari mandauimus, nostrique sigilli appensione iussimus communiri, in signum fidelis execucionis. Vos qui requisiti fueritis, redditis presens mandatum sigillis uestris appendentibus figillatum, diem, horam, locum seu modum et formam execucionum uestrarum in cedula transfixis presentibusque annexis nobis rescribentes penis et monicionibus sub premissis.

Et ego Johannes Wegghun, clericus Caminensis dyoceleos, publicus Imperiali auctoritate Notarius, Quia huiusmodi accionibus actis et actitatis In Iudicio exceptis taxationi expen-

farum omnibusque aliis, dum sic vt premittitur agerentur et fierent, vna cum certis testibus fide dignis prefens interfui, eaque sic fieri vidi et audiui, Ideoque hoc prefens mandatum publicum instrumentum, per alium fideliter conscriptum, publicau, signo et nomine meis solitis et consuetis, vna cum appensione sigilli venerabilis domini Iudicis, de ipsius expressis mandatis signau, in fidem et testimonium omnium vt premittitur et singulorum premisorum.

Et ego Nicolaus Schulte, Clericus Caminensis dioeceseos, publicus autoritate imperiali Notarius, premisse sentencie diffinitive pronunciacioni expensarum taxacioni et processuum necessariorum et presentis processus petitioni et decreto omnibusque alijs premillis in tempore pronunciacionis iam dicte sentencie diffinitive, prefens vna cum prenomatis testibus interfui etc.

Ad hoc supradictum mandatum in Patzwalk et Gartz execucioni datum sit, sequitur in duabus schedulis affixis cum sigillis Executorum sequentis tenoris.

1) Domine peruenerande iudex, prefens uestrum mandatum est executum in pazewalck in ecclesia Parochiali beate Virginis per me Hinricum Strutz, Plebanum ibidem, dominica die, qua in ecclesia dei cantatur Judica me deus.

4) Executum est prefens mandatum in Gartz ipso, die annunciacionis marie virginis.

Nach Beckmann's Abschrift des Originals.

CCXL. Hans Melmeker verkauft wiederkäuflich Renten aus Blindow, am 25. Mai 1439.

Vor allen Luden, die dersen Brief sien oder hören lesen, Bekenne Ick Hans Melmeker openbar met dersen Briue vor my vnde vor alle myne rechten Eruen, dat ick met gantzen wolbedachten mude den ersamen vnd wysen Herren, den Schöppen thu Premfzlow, Nemlichen Matthyß Angermünden, Henning Lützlöwe, Arent Engelken, Hans Thusen, Claws Boltzen, Matthyß Menowen vnd my ok seluen mede vnd ören nakomelingen vp myne vnd myner Brüder Vyff Hufen, vpper Veiltmark thu Blindow gelegen, der eyne Hufe nu driuet Peter Schröder vnd vp alle Martin darvon thu Pachte gefft negen Mark vnd achte Schillinge genger Vincken Pennige; Item vp anderhalue hueffe, die nu driuet Hans Krüger, vnd vp alle martin tu Pachte giff sefsteyn marck genger Vincken Pennige; Item vp eyne Hueffe, die nu driuet Hans Heydeken, vnd vp alle martin daraf tu pachte gefft twe Wispel allerleye Korn; Item vp eyne Hufe, die nu driuet Lüdeke reyneke, vnd vp alle martin thu pachte gefft negen mark genger Vincken Pennige; Item vp eine Hufe, die nu driuet Herman Schulte, vnd Jerlichen vp martin darvon thu pachte gefft eynen Wispel Hafern, met myner Leenherren hir des rades vnd met aller myner Brüder gude Wille vnd Volbort vorkofft hebbe vnd Jegenwerdig vorkope, met macht denses Briues, Jerlicker rente Elf Brandenburgischer Pundt genger Vincken Pennige von den vorschreuen Huefen vnd wissester pacht vp alle martin vngehendert davon tu borende vp der Vickarien Behuef, hier gelegen in vnser liuen fruwen Kercke vnd gewydet in funte Martini, des hilgen Bischoppes, dar nu Petrus Angermünde eyn Vicarius thu ys, vnd die genannten Herren, die Scheppen, recht Leenheren thu sind, daruor sy my woll thur gnüge vnd danckliken bereydet hebben Seftehalf hundert marck genger Vincken